

→ LIITE 1: Sodan sääntöjä eri aikakausilta

Sotaa on käytävä lempeydellä, vihollisten haavoittuneita hoidettava yhtä hyvin kuin omia ja voitettujen on sallittava säilyttää oma uskontonsa.

– *Muinaisen Persian suurkuningas Kyros II vuonna 550 e.a.a.*

Soturin taistellessa vihollista vastaan älköön hän iskeä aseineen, jotka ovat valmistettu puusta, eikä myöskään sellaisiin, jotka ovat pistäviä, myrkyttyjä tai joilla on tulinen pää.

– *Intian sotasäännöksiä ensimmäiseltä vuosisadalta*

Voittaessasi taistelun älä tapa karannutta soturia tai haavoittunutta henkilöä; älä häpäise yksityisyyttä; älä häpäise kuolleita; älä mene kenenkään taloon luvatta; älä pakkolunasta heidän kotiaan; älä kiduta naisia millään tavoin, vaikka he loukkaisivatkin sinua tai komentajiasi; ja muista aina jumala, jotta voit saada hänen armonsa.

– *Lähi-idän Khalif Ali Ibn Abitaleb in sotasäännöksiä 600-luvulta*

Sota ei saa olla tila, jolloin lakien voimassa olo lakkaa ja ainoa oikeus on vahvemman oikeus. Sotalaki vaatii sotilaalta kurinalaisuutta ja urheutta taistelutentillä, mutta yhtä suurta kuria ja pidättyvyyttä myös sen ulkopuolella, varsinkin vihollisinaan siviiliväestöä kohtaan.

– *Kustaa II Aadolfin sota-artiklat vuodelta 1621, 30-vuotisen sodan alussa*

Sotavangit ovat oikeutettuja saamaan hätäapua sekä kunnollisen majoituksen. Molempien selkkauksen osapuolten tulee pitää huoli haavoittuneista, ja heille tulee tarjota lääkkeitä ja ruokaa. Kummankaan osapuolen ei tule vangita sairaita, vaan heille tulee sallia turvalliset olot sairaaloissa, joissa heitä voidaan vartioida. Sotavankeja ei tule millään lailla pakottaa värvytymään vangitsijavaltionsa asevoimiin.

– *Frankfurtin valtiosopimuksista vuodelta 1743*

Biri-ma-geyo, ”keihästykseltä pelastuneiden laki”, määritteli ne tahot, joista tulee pitää huoli ja joita avustaa kaikkina aikoina ja erityisesti aseellisen konfliktin aikana. Näihin kuuluivat naiset, lapset, vanhukset, sairaat, vierailijat, uskonnon miehet ja rauhan delegaattit.

– *Suullinen perimätieto Somaliasta*

Sotavangeille tulee tarjota tavallista ja terveellistä ruokaa aina, kun se on mahdollista ja heitä tulee kohdella inhimillisesti. Heidän voidaan edellyttää työskentelevän vangitsijansa hallinnon hyväksi kunkin vangin aiemman virka-aseman ja kunnan mukaisesti.

– *Yhdysvaltojen sotasääntöjä vuodelta 1863*

Tavoiteltu päämäärä sodassa on mahdollista saavuttaa eliminoimalla tai tappamalla taistelija. Tappamalla kiduttamalla tai vakavien pitkä-aikaisten vammojen aiheuttamisella ei saavuteta sotilaallisia hyötyjä. Aseet, jotka aiheuttavat tarpeetonta kärsimystä, ovat kiellettyjä.

– – Toinen tärkeä tavoite on varmistaa että aseiden aiheuttama harmi kohdistuu ainoastaan taistelukentälle oleviin taistelijoihin, eikä leviä viattomiin osapuoliin, kuten siviileihin.

– *Pietarin julistus 1868*

Kunnioita käskyjä ja määräyksiä kaikissa toimissasi. Älä vie ihmisiltä lankaa äläkä neulaa. Puhu kohteliaasti. Maksa oikeudenmukaisesti siitä, minkä ostat. Korvaa aiheuttamasi vahinko. Älä lyö tai kiroile ihmisille. Älä vahingoita viljelysatoa. Älä vie naisten vapautta. Älä kohtele vangittuja huonosti.

– *Zhu-Maon sääntöjä sotilaille vuodelta 1935*

”Kun jonkin Korkean sopimuspuolen alueella syntyy aseellinen selkkaukseen, joka ei ole kansainvälistä luonnetta, kukin selkkaukseen osallisista on velvollinen noudattamaan ainakin seuraavia määräyksiä:

1) Henkilöitä, jotka eivät suoraan otta osaa vihollisuuksiin, heihin lukien aseellisiin voimiin kuuluvat, jotka ovat joutuneet taistelukyvyttömiksi sairauden, haavoittumisen, pidättämisen tai muun syyn johdosta, on kaikissa olosuhteissa kohdeltava inhimillisesti tekemättä mitään epäsuopeaa erottelua rodun, värin, uskonnon tai uskomuksen, sukupuolen tai syntyperän tai omaisuuden tai muun niihin verrattavan tunnusmerkin perusteella

Sen takia ovat ja pysyvät, aikaan ja paikkaan katsomatta, mainittujen henkilöiden suhteen kiellettyinä:

a) henkeen ja ruumiilliseen koskemattomuuteen kohdistuvat loukkaukset, erittäin kaikissa muodoissaan silpominen, julmuutta osoittava pitelemineen ja kidutus

b) panttivangiksi ottaminen

c) henkilökohtaisen arvon loukkaukset, erittäin nöyryyttävät ja alentavat kohtelut;

d) tuomiot, joita ei ole antanut sellainen tuomioistuin, jonka toimintaa liittyvät sivistyskansojen välttämättömiä tunnustamat oikeudelliset takeet, ja teloitukset, jotka pannaan täytäntöön sellaisen tuomioistuimen edeltävää ratkaisutta

2) Haavoittuneet, sairaat ja haaksirikoutuneet on kerättävä ja heitä on hoidettava.”

– *Artikla 3, joka on sama kaikissa neljässä Geneven sopimuksessa vuodelta 1949. Sopimus koskee sekä kansainvälisiä että valtioiden rajojen sisäisiä selkkauksia.*

Lähde: EHL 2008